

OORZAKELIJKE BEHANDELING VAN AAMBEIEN,

DOOR

Dr. med. V. VON NORDMARK,

te Berlijn.

De behandeling van aambeien en de ziekelijke toestanden, die daarvan het gevolg kunnen zijn, heeft in de laatste jaren een principieele wijziging ondergaan. In de plaats van de symptomatische en uitwendige behandelingswijze is gekomen een methode, die aanspraak er op maakt, in zooverre oorzakelijk (causaal) te zijn, dat zij rekening houdt met de ontstaanswijze der afwijking. Deze wijze van ontstaan is tegenwoordig vrij goed bekend. De aderen van den plexus haemorrhoidalis hebben reeds in normalen toestand verwijdingen en vertoonen kluwen-vorming, die men glomeruli venosi kan noemen. Wanneer deze zich wat sterker ontwikkelt, ontstaat een ziekelijke afwijking, op zijn minst de constitutioneele grondslag voor een ziekelijke afwijking, zoodat het gezegde van HIPPOKRATES, dat aambeien de aderspatten van de streek van den aars zijn zouden, ook tegenwoordig nog van kracht is. In hoeverre erfelijkheid, hygiëne of zelfs het ras, boven alles ook de leeftijd hierbij een rol spelen, is tot in bijzonderheden nageplozen. Dit alles brengt ons niet veel verder dan het begrip van voorbeschiktheid en van aanleidende oorzaken.

De haemorrhoidaal-ziekten vertoonen echte ontstekingachtige verschijnselen en spelen zich af tusschen steriele en niet-steriele gebieden van het lichaam. Wat betreft haar oorzaak en haar beloop, leveren zij echter, zooals van zelf spreekt, *bacteriologische* vondsten op. De ontstekingachtige haemorrhoiden-aanval wordt zonder twijfel door het bacterium coli in zijn verschillende soorten en graden van virulentie veroorzaakt. Zijn de voorbeschiktheid en de aanleidende oorzaken eenmaal aanwezig, dan kan de ontstekingachtige oorzaak der haemorrhoiden tot haar recht komen. Plaatselijke toxinewerking, toxineresorptie en ten slotte de inval der bacteriën volgen elkander op. Uit pathologisch-anatomisch oogpunt bestaan de verschillende tijdperken der ziekte uit oedeem van het weefsel rondom de vaten, ook hyaline ontaarding van het bindweefsel, epitheeldefect en zweervorming. Uit een bacteriologisch oogpunt schijnt voor de meerderheid der gevallen noch een bijzondere ondersoort noch een gemengde infectie een rol te spelen, al mogen dan ook de groote variatie-mogelijkheid en het aantal der colistammen van belang zijn.

Uit de meest verschillende soorten van colibacteriën heeft men nu stoffen afgezonderd, die op de ontwikkeling en virulentie der coliculturen zeer sterke werking uitoefenen. Deze nieuwe stoffen

werken ook, in overeenstemming met de pathogenese, zeer zeker op de acute haemorrhoidenziekten. De oorzakelijke en specifieke werking uit zich in het bijzonder in de snelle werking op de verschijnselen der bloeding en van de pijn, zoodat men van een electieve ontsmetting van den darm zou kunnen spreken. De electief werkende stoffen, die volgens de oude wijze van spreken nog als vaccins betiteld worden, zijn in den loop der laatste jaren op verschillende wijzen bestudeerd.

Proeven van D'HERELLE stelden allereerst de rechtstreeksche plaatselijke werking van gedoode cultuur-emulsies en -filtraten op levende culturen van coli vast. D'HERELLE neemt daarvoor een onzichtbaren bacteriophag als verklaring aan, welke leer rechtstreeks tegen het aannemen van lysinen en fermenten ingaat.

BERGELL en zijn medewerkers hebben de nieuwerwetsche behandeling van aambeien met electief werkende stoffen, uit colibacteriën afkomstig, verder uitgewerkt en deze methode is de tegenwoordige posterinebehandeling. De variaties der colibacteriën, de thermolabiliteit dier stoffen, afscheiding, isoleering en conservering eischen echter langdurige proefondervindelijke bestudeering, voordat een zeer sterk werkzaam praeparaat verkregen was.

De klinische uitkomsten met de posterinen verkregen zijn tegenwoordig wel algemeen bekend en erkend, daar reeds een omvangrijke literatuur daaromtrent bestaat.

A. HUTTNER 1) zag reeds lang bestaande bloedingen terstond ophouden, terwijl tegelijkertijd de pijnen en het jeuken verdwenen. Na acuut noodzakelijke operaties in dit steeds „septische” gebied voorkwam posterine verwickelingen.

WITTKOP 2) beschreef, hoe plaatselijke anatomische afwijkingen snel verbeterden en de klachten verdwenen.

RUMPEL 3) nam bij vele gevallen verbetering der ontstekingachtige verschijnselen, vermindering der zwelling van de knobbels en verdwijnen van de subjectieve pijnen waar.

RUBENS 4), BONNIN 5), KRIEBEL 6) en andere ervaren practici konden deze uitkomsten bevestigen.

Volgens de tot nu toe reeds opgedane ervaringen schijnt er geen twijfel aan te bestaan, dat in de behandeling met posterine niet alleen voor de haemorrhoiden-ziekten, maar ook voor alle plaatselijke door bacterium coli veroorzaakte ziekten (eczemen, fissuren, enz.) de afdoende wijze van behandeling moet worden gezien.

1) *Deutsche medizinische Wochenschrift*, 1923, No. 28.

2) *Zeitschrift für medizinische Chemie*, 1924, Bd. II, No. 1.

3) *Zeitschrift für medizinische Chemie*, 1924, Bd. II, No. 3.

4) *Medizinische Klinik*, 1924, No. 52.

5) *Allgemeine medizinische Central-Zeitung*, 1922, No. 34.

6) *Fortschritte der Medizin*, 1925, No. 15.